

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ' סיון תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות קד | דף הכולל: כתובות לה.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף י"ז "משום דבעינן" עד אמצע סעיף י"ח "וריש שעשאה".
מוסר: שמירת הלשון - 'ומזה יוכל' עד 'וזה ידוע'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הביטחון פרק ד' 'והביטחון על האלוקים' עד פרק ה' 'והשישי כי הבוטח'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

רבינו הביט על הילד ושאל: "הוא גוי?" | "תתפלל לה" - אמר לי הגוי האמריקני בשדה התעופה בלאס אנג'לס | כך הסתיים 'ניסיון החטיפה' בליל שבת באמצע הרחוב | 2425

יהלומים מגדולי ישראל

כעבור תשעה חודשים ממעמד חנוכת המקווה,
נולדה להם בת! ההתרגשות הייתה גדולה והם הגיעו
עם התינוקת לרבינו לומר יישר כח. אבל לא כולם
יודעים שלסיפור הזה יש המשך, לא פחות מרתק

מועשים מופלאים מתוך חדרו של רבן של ישראל זצוק"ל | הרה"ג רבי יעקב ישראל קניבסקי שליט"א - מגזין 'במה'

המשפחה, שאף הגיעו עמם בהמשך לרבינו, ומיד החלו במבצע לגייס את כל המכרים והידידים לאסוף כסף לצורך בניית מקווה טהרה במקום שלא היה בו מקווה כשר.

כעבור תשעה חודשים ממעמד חנוכת המקווה, נולדה להם בת! ההתרגשות הייתה גדולה והם הגיעו עם התינוקת לרבינו לומר יישר כח.

אבל לא כולם יודעים שלסיפור הזה יש המשך, לא פחות מרתק.

באותה הזדמנות הגיע גם אחיו של המדובר, שאף הוא המתין להיפקד בילדים קרוב לשמונה שנים. שאלו את רבינו מה יעשה כדי שיהיה לו ילדים? חשבו שרבינו יאמר 'מקווה', ואף ניסו להציע את הרעיון הזה, אבל רבינו אמר: "שיקפיד על מעשרות".

הם חשבו אולי רבינו לא שמע טוב וניסו לומר שוב שהם מבקשים עצה להיפקד בילדים, לא עניין של כסף שקשור למעשרות (רבינו היה אומר פעמים רבות שביקשו ברכה בכסף

לפני מספר שנים התקשר אלי יהודי בשם הרב קניג וסיפר על שכן שלו שנשוי עשרים שנה ועדיין לא זכה להיפקד בזרע של קיימא. הוא סיפר שכולם סביבו מיואשים וכל כך אכפת להם וממש מנסים לעשות כל מה שאפשר מבחינה סגולית ורוחנית כדי שיזכו בילדים. הוא אמר שעלה בדעתם לעלות לרבינו עם השאלה הבאה:

הם שמעו שרבינו אמר כמה פעמים שלבנות מקווה זו סגולה לילדים, מי שעוסק במקווה זוכה מידה כנגד מידה, הוא מביא טהרה לכלל ישראל וזוכה כנגד כך שהקב"ה מביא לו ילדים טהורים. הם הגיעו לרבינו, סיפרו את המקרה של הזוג ושאלו את רבינו מה אפשר לעשות.

רבינו הרהר, ותוך כדי שחשב, הם אמרו לרבינו שהם חשבו על רעיון, שאולי כדאי שיבנו מקווה לזכותם. מיד אמר רבינו: "זו העצה!"

שאלתי את רבינו: ויהיו להם ילדים?

אמר רבינו: "כן!"

הם יצאו מהחדר של רבינו, יצרו קשר עם ארגון 'טהרת

הדברים הללו מתחברים למה שראינו אצל רבינו כל השנים. לא היה אפשר להכניס מילים לפיו לומר כך או אחרת. גם אם ניסו לשכנעו לומר דברים אחרים, רבינו היה חוזר ואומר את הדברים באופן ברור ונחרץ. כך יכול היה להיות מצב שלאדם אחד היה אומר משהו אחד, ועל אותו דבר היה אומר לשני משהו אחר. כל דבר מה שראה שצריך לתקן.

פעם הכנסתי לרבינו ילד קטן כבן 3, חולה, רח"ל, עם בני משפחתו. הם אמרו לרבינו שצריכים לעשות לילד ניתוח ובאו לבקש ברכה לפני הניתוח.

רבינו הביט על הילד ואמר: "הוא גוי?"

אמרתי לרבינו: מה פתאום, יהודי כאן מארץ ישראל עם המשפחה שלו.

רבינו חזר ושאל: "הוא גוי?"

לפתע החל סב הילד לרעוד ואמר לאבי הילד: "נראה לי שאני יודע מה רבינו מתכוון".

מה? הוא שאל.

"לא עשית לו ברית מילה".

נכון, אמר האבא, בגלל חוות הדעת של הרופא שאמר שקצת מסוכן לערוך לו ברית מילה, הוא ילד חולני.

אמר הסבא: אתה מבין מה רבינו אומר עכשיו? שאפשר לעשות לו ברית מילה! ושהרופא אמר דבר לא מבוסס כלל!

אמרו לרבינו, "יעשו לו ברית מילה". רבינו בירכו.

מיד כשיצאו משם קבעו תור לרופא, שאמר שהחולי שיש לילד אינו קשור כלל לנושא ברית מילה. הוא עבר את הברית ולאחר מכן את הניתוח שהוצרך לעבור. והיה הדבר לפלא ממש. אלו דברים שראיתי בעייני כל השנים.

במה' bama.org.il

להקפיד על מעשרות, ומי שמקפיד על חומש זו סגולה לעשירות). הם חזרו וביקשו ברכה ועצה לילדים, אך רבינו חזר ואמר: "שיקפיד על מעשרות". ראו שרבינו לא מוכן לומר משהו אחר, קיבלו ברכה ויצאו מהחדר.

כשיצאו מהבנין התקשר היהודי לאשתו, היא שאלה מה רבינו אמר כדי שיזכו בילדים, ואמר לה: "להקפיד על מעשרות". היא שאלה, מה כוונת הרב? הוא אמר: "אני לא יודע, אני גם לא מבין, אולי הרב לא שמע טוב..." אמרה אשתו: "אין דבר כזה, אם הרב אמר מעשרות צריך לבדוק טוב מה הרב התכוון. נעשה חשבון מה אנחנו אוכלים..."

"כל מה שאנחנו אוכלים זה מוצרים עם הכשר", השיב לה, "ובוודאי מעשרים אותם". בשלב זה הוא עצר ואמר: "רגע, היכן אנו קונים את הפירות והירקות? זה מגיע בלי אריזה".

אמרה: "כן, אנחנו קונים אצל הירקן". הם מתגוררים בשכונה מתחרדת בירושלים ומקובל שהחנות של הירקן הזאת היא חנות טובה. הוא אמר: "נבדוק את כשרות החנות".

הוא הלך לבעל החנות שאינו שומר תורה ומצוות ושאל אותו מי נותן כשרות לחנות. בעל החנות החל לגמגם ואמר: "היה כאן משגיח פעם והפסיק להגיע..."

שאל: "כמה זמן המשגיח כבר לא מגיע?"

השיב בעל החנות: "תקופה ארוכה".

"ומי עושה מעשרות?"

בעל החנות: "לא יודע, אני שם לפעמים משהו בפח..."

התברר שבמשך תקופה ארוכה הם אכלו טבל ודאי, בשגגה. הם לא ידעו. הם קיבלו על עצמם באותו רגע לקנות במקום אחר ולהקפיד על עניין מעשרות.

פחות משנה מאז שהיו אצל רבינו, זכו גם לחבוק ילד.

הסיפור היומי

האב סיים את תפילתו, קינה את דמעותיו, התאושש מעט ונכנס לרכבו כדי להמשיך בשגרת יומו. והנה נוקש בחזר חמד על הלון המכונית...

כ"ק אדמו"ר מ'תולדות משה' שליט"א עם סיפור אישי שבצדו מוסר השכל מדהים

מעשה נפלא שמעתי מפי אחיו של בעל המעשה, ויש בו לימוד גדול מאוד בדרכיה הנפלאות של ההשגחה העליונה, ומאחר ואמרו צדיקים על הכתוב 'האמנתי כי אדבר' שצריכים הרבות כדיבורים על אמונה כי הדיבור מחדיר את האמונה בלב, וכדרך שכתוב "והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלוקים" - על כן אמרתי לא אמנע טוב מעצמי ומהשומעים ואספר את הסיפור הנפלא למען ידעו דורותינו וכו'.

וכך היה המעשה ששמעתי בעת שהגעתי להשתתף בשמחת ברית:

יוחנן וסרמן

בימים האחרונים קיימנו שיחה עם כ"ק אדמו"ר מ'תולדות משה', שתתפרסם בעז"ה בעלון 'לקראת שבת הבעל"ט. ומאחר ומעיינו של הרבי נובע שפע של וארטים סיפורים ועובדות יותר מכפי שיכול הגיליון להכיל בשיחה אחת בודדת, על כן אמרנו בל נמנע טוב מבעליו, ואת 'נובלות החכמה' שנותרו ושלא נכנסו למאמר ההוא, נביא כאן ב'הפותח', לתועלת הציבור. וזה הדבר אשר שמענו מפיו:

סיפר לי היהודי שיש לו אח ולו בת יחידה. כמובן שההורים גידלו אותה בתנאים מיוחדים, והשקיעו את כל כוחותיהם בהתפתחותה ושגשוגה כדרך שאדם עושה כשהתברך בבת אחת יחידה.

בהגיעה לפרקה, התקשה אביה עד מאוד למצוא לה שידוך. לא מפני שהתמעטו הקופצים, אלא מפני שהוא עצמו היה מלא חששות וחרדות, שמא יפקיד חס ושלום את בתו בידי אדם שאינו ראוי, והלה עלול למרר את חייה כידוע ליודעים...

מאיך, להשאיר אותה עזובה בית אביה זה גם לא פיתרון, וכך היה האב מלא בלבטים וחששות, ולא היה מסוגל להכריע לכאן ולכאן, וכל פעם שהציעו לו שידוך והיה מברר ושומע שירות ותשבחות על הבחור המדובר, בכל זאת היה לבו נוקפו, שמא רק מגזימים המשבחים כדרך העולם שמשתדלים לומר רק טובות בענייני שידוכים כידוע.

והנה הגיעה הבת לגיל מתקדם מעט, כל החברות שלה כבר התחתנו זה מכבר והיא עדיין עזובה בית אביה, והימים ימי הרחמים והסליחות.

בצום גדליה, היום הראשון של עשרת ימי תשובה, נקלע האב לבית מדרש כלשהו. בעודו מהרהר בגורלה של בתו, ובלבטים המטרידים את מנוחתו, והנה נפתח לבבו, והחל לשפוך שיח לפני יושב מרומים בדמעה ובתחנונים, עמד והתפלל מעמקי הלב כפי שלא התפלל מעודו.

סיים האב את תפילתו, קינח את דמעותיו, התאושש מעט ופנה להמשיך בשגרת יומו.

והנה אך נכנס האב למכוניתו והתכוון לצאת לנסיעה למחוז חפצו, נוקש בחור חמד על חלון המכונית בעדינות ושואל אותו אם הוא נוסע אולי לשכונה פלונית... השיב האיש בחיוב והבחור

שאל אם הוא יכול להצטרף אליו.

וכך מצא אבי הנערה את עצמו כשהוא מסיע במכוניתו בחור שנראה ירא שמים ונעים הליכות. ועל אף שבדרך כלל אין הוא מסוג האנשים שפותחים בשיחה עם הטרמפיסטים הנוסעים עמו, שתל הקב"ה שאלה בפיו: הוא פנה אל הבחור הנוסע עמו ושאל אותו: "מה אתה מחפש בשכונה פלונית?".

השיב לו הבחור, שהוא רוצה להיכנס לאחד האדמו"רים המתגוררים בשכונה, ולתת לו 'קוויטל' עם 'פדיון' מכובד, לכבוד עשרת ימי תשובה והימים הנוראים.

"האם אתה מחסידיו של אותו אדמו"ר?", שאל האב את הבחור, והלה השיב בשלילה. "לא ולא, יש לי רבי אחר, אבל האדמו"ר הזה, הוא יהודי יקר ועובד ה', אלא שההצלחה לא האירה לו פנים ואין לו חסידים בכלל, ולכן אני חושש שעכשיו בימים אלו כשכל האדמו"רים עסוקים עד למעלה מראשם בקבלת קהל, הוא יושב בדד ואין איש שם על לב ליהנות אותו ולהעניק לו 'פדיון', מתת כספית שתשמש אותו לצרכי החג הקרב ובא..."

שמע הנהג את דברי הבחור, והם עשו רושם חזק בלבו. כזה בחור עדין ורגיש, שמרחיק נדוד עד לשכונה אחרת, ומקדיש מדמי הכיס שלו סכום נכבד כדי לתת ליהודי אחר, מפני החשש שמא לא יהיו אחרים שיעשו זאת! הרי הבחור הזה, מידות טובות בוודאי יש לו, כפי שעניינו ראות בצורה ברורה! עכשיו נשאר רק לברר כיצד הוא לומד ומה מידת יראת השמים שלו...

לא יצאו ימים מרובים, ובערב יום הכיפורים של אותה שנה, כבר נסגר השידוך בשעה טובה ומוצלחת.

הרי לנו כוחה של תפילה אמיתית מעמקי הלב. האבא שפך את לבו וזעק אל ה' בכל כוח כוונתו, ומיד זכה להארה נפלאה משמים, כשהבחור המיועד לבתו רץ אחריו ונקש על חלון מכוניתו!

הסיפור היומי

לידי יושב יהודי מכובד, והנה בו ברגע שהבחין במה שבידי, תפס את כובעו ושם אותו כמין מחיצה ביני לבנינו שלא אנשיל אותו חלילה... ברגע הראשון הייתי ממש בהלם ואפילו כעסתי עליו. מה הוא חושד בי, שאני עובר על לאוין מדאורייתא!?

שני סיפורים מרתקים שאסור לפספס

מה, באמת?! לא ידעתי!

וכך הוא מספר לי: "הכל התחיל שחיפשתי מקום עבודה. כידוע לך אני בקשיים כספיים לא פשוטים והרבה זמן חיפשתי משהו מתאים, עד שהציעו לי לעבוד בחברה העוסקת בהייטק, אבל התנאי היה שחייבים להחזיק טלפון חכם, כי כל ההתנהלות עם החברה והלקוחות זה בדיגיטל. תכל'ס התלבטתי מה אני עושה, ולאחר התייעצות עם הרב שלי הוחלט שאקנה מכשיר אבל מסוגן רציני עם כל הכללים.

מאת: מענדי ויזל

אתמול בערב, כשהגיע החברותא שלי ללימוד היומי הקבוע, הוא אומר לי: "אל תשאל מה עברתי בדרך לפה"... ואז הוא נזכר שיש לנו כלל קבוע שלא מפטטים לפני הלימוד מחשש "שמא ימשך", אז מיד התנצל על שסיקרן אותי סתם והבטיח לספר לי מיד אחרי הלימוד.

כשסיימנו ללמוד דף גמרא בנעימה הוא מספר כך: "לא יודע אם אתה יודע, אבל יש ברשותי טלפון חכם".

אני רואה מרחוק איזו אשה הנראית תמהונית, שתופסת באחיני הקטן, וכשהוא מנסה להתנגד היא זורקת אותו על הכביש והילד פורץ בכבי נורא ורץ לעבר אביו... עברה שם משפחה נוספת שהיו עדים למחזה, ואם המשפחה מיד צעקה לעברנו: "היא ניסתה לחטוף אותנו!!!"

גיסי הוא יהודי עם ביטחון עצמי, ואינסטנקטיבית הוא רץ מיד לעבר הגברת התמהונית וצעק לעברה: "תלכי מפה, אל תתקרבי לאזור הזה בכלל" וכו'. והיא אכן הלכה משם מיד.

כל ההתרחשות הנ"ל לא ארכה מעבר לדקה אחת על השעון. לאחר כמה דקות התחלנו לשחזר מה בדיוק קרה פה, זה הרי נראה מוזר ביותר שאשה תנסה לחטוף ילד לעיני הוריו באמצע הרחוב בליל שבת. התחלנו לתחקר קצת את הילד שהספיק בינתיים להירגע, אדהכי והכי הצטייר פה סיפור אחר לגמרי. מסתבר שהילד תוך כדי מרוצתו על הכביש נתקע בגברת זו, והיא נתנה לו כמין חיבוק, אך הילד נורא נבהל ממנה וניסה להיחלץ ממנה בכוח, ואז נפל והתגלגל על הכביש והתחיל לבכות בכי נורא, והגברת, שגם כן נבהלה ממה שקרה, מיד התחילה ללכת משם במהירות.

נו, שוין, התחלנו לספר לעצמנו סיפור, הרי כולי עלמא מודו שהיא לא אשה נורמלית, ומה היא בכלל נוגעת בילד לא לה וכו'. אך גיסי, לב יהודי פועם בקרבו, והוא התחיל להתחרט על שפעל בפזיזות ואולי בייש סתם ברבים אשה גלמודה שמזלה לא שפר עליה, וגם כשהיא מנסה לחייך בתמימות לילד ברחוב זה מסתיים בבשוות.

הסיפור היה יכול להסתיים כאן, כי אחרי כמה דקות כולנו כמעט שכחנו מכל הסיטואציה המוזרה שנקלענו אליה, אך בורא כל עולמים מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית נפלאה, ולאחר כמה דקות כשהגענו ליד בית גיסי ברחוב צדדי פתאום אנו רואים שהגברת הנ"ל צועדת לכיווננו. גיסי לא חיכה הרבה ומיד ניגש אליה בבקשת התנצלות באומרו שלא הבין מה קרה שם ובפזיזות האשים אותה סתם וכו', ואף היא ענתה לעומתו שזה בסדר ואפשר להבין אותו, כי בסופו של דבר זה הבן שלו, והיא ממש שמחה שנפגשנו שוב בהשגחה פרטית. כל הנוכחים במקום שמו לב להתרגשות ולשמחה בהתרת הספקות ובבקשת מחילה שהורידה אבן כבדה מהלב.

אז למרות שאתם כנראה כבר מכירים את כל הסיפורים על השגחה פרטית וכו', אבל כשאני רואה ושומע את זה מכלי ראשון אני לא יכול להתאפק מלספר לכם את זה...
נו, שוין, אז קראתם שני סיפורים אמיתיים שקרו לשני יהודים טובים שגם לומדים כל יום חברותא.
נפלאות ההשגחה הפרטית...

"קניתי כזה כלי. כמובן שאני לא מוציא אותו בדרך כלל שלא במקום העבודה, ולכן אתה, שנפגש אתי דרך קבע בבית מדרש, לא שמת לב אף פעם. וכמובן שאין זה מכשיר עם כל הפגעים ה"י אלא כאמור, יש לי סינון מוקפד כראוי ללא אפשרות לצפייה בוידאו וכו'. אבל מה, יש את הבעיה של 'מראית העין'... וזו בעיה שאין לזלזל בה בכלל.

"ולמה אני מספר לך את זה, משום מעשה שהיה באוטובוס בדרך לפה.

"לפני כמה ימים הכנסתי את הרכב שלי לתיקון במוסך ובינתיים אני נוסע באוטובוס יחד עם עמך בית ישראל. כשעליתי לאוטובוס והתיישבתי בחוסר מעש, מתוך מן הרגל כזה לא חשבתי פעמיים ושלפתי את המכשיר שלי מהכיס.

"לידי ישב יהודי מכובד בגיל העמידה ובו ברגע ששם לב למה שבידי תפס את הכובע שלו ושם אותו כמין מחיצה המפסקת ביני לבינו שלא אכשיל אותו חלילה במראות אסורות...

"אגיד לך את האמת, ברגע הראשון הייתי ממש בהלם ואפילו כעסתי עליו. מה, הוא חושד בי שאני עובר על לאוין מדאורייתא?! אני שומר על העיניים שלי בדיוק כמוהו, אין לי זמן בכלל לחשוב על שטויות, והוא מתנהג בצורה כה קיצונית. על כל פנים, ברור שמיד החזרתי את המכשיר לכיסי, אבל לא ידעתי מה אני עושה עכשיו. מה, אני אדפוק לו על הכובע ואגיד לו: 'רב איד, אתה יכול להחזיר את הכובע שלך למקומו הטבעי?!'...

"למעשה הוא נשאר ככה בערך כ-10 דקות שלמות, ובינתיים התבשלתי לי במחשבות שלי, ולאט לאט התחלתי פתאום לחשב מסלול מחדש. רגע, אולי הוא צודק? איך הגעתי למצב הזה שאני לא מתבייש להוציא קבל עם ועדה כזה כלי שידוע כבר ברבים שפגיעתו רעה. וכך עברתי עם עצמי תהליך של 'ביטוש וביטול', והתחלתי לחשוב מחשבות טובות על היהודי היקר שזכיתי לשבת לידו, ובטח הוא חי בכזה קדושה וטהרה וכו', עד שבסוף שברתי את הקרח והתחלתי לדבר איתו, והוא נתן לי קצת 'מוסר שמועס' כראוי וקיבלתי את התוכחה באהבה...

"אני לא יכול להגיד שהשתכנעתי לגמרי.. אבל בהחלט אני מסוגל להעריך אותו על הזהירות היתרה שהוא נוקט להתרחק מן הכיעור והדומה לו. וכמובן שהתחזקתי ביתר שאת לשמור על הגדרים שקבעתי לעצמי בעניין זה וחלילה מלהוציא את זה ברבים.

עניתי ואמרתי לידידי היקר: אשרי מי שחושדין בו ואין בו... אבל אם כבר בענייני סיפורים מעניינים עסקינן, תשמע סיפור מדהים שהייתי עד לו מכלי ראשון בליל שבת האחרון.

לאחר סעודת שבת אצל חמי, הלכנו כל המשפחה יחד עם משפחת גיסי לעבר בית גיסי שם התארחנו. לפתע באמצע הדרך

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

"אבא שלי ואבא של אשתי מעולם לא שדדו בנק, הם גם לא עובדים בהייטק וכדומה. הם אברכים, מחזיקי משרות תורניות צנועות, אין להם אפשרות לשלם כל כך הרבה, אז אני גר כאן", סיכם בעגמומיות. "זה מה יש"...

קוראים לזה בשלוש מילים פשוטות: יציאה מאיזור הנוחות

ושאלתי אותו מה קורה? האם צריכים עזרה? מה שלום הילד, למה עדיין לא עשיתם ברית?

הוא היה נראה עייף וחסר חיות. אל תשאל, הוא אמר לי. ב"ה באופן כללי הילד בריא רק שיש לו איזה סיבוך קטן, לא מסכן חיים או משהו, אבל הוא צריך לעבור ניתוח ואולי עוד אחד כדי לפתור את הבעיה הזו. לפני הניתוח הראשון ממילא לא נוכל לעשות ברית, וזה עוד יקח זמן, בינתיים הוא מתאשפז פעם בשבוע ליום שלם של מעקב. ברוך ה', לא מתלוננים, סיכם.

הייתי מזועזע עד עמקי נפשי. משפחה בבנין שלי מתמודדת עם כזה סיפור ואף אחד לא יודע. תגיד, שאלתי אותו, מה עם הילדים הגדולים, מי שומר עליהם, מי מטפל בבית. אשתך עדיין חלשה מהלידה, לא?

הוא הסתכל עלי בעייפות וענה: כן, חלשה, אבל ברוך ה' סוחבים, בעזרת ה' התקופה הזו תעבור והכל יחזור למסלולו.

תגיד, שאלתי אותו מיד, על עזר ליולדות, הארגון השכונתי שעוזר ליולדות ומשפחותיהם שמעת? למה אתה לא פונה אליהם? ובכלל, חודש שלם אתה מתמודד עם כזה קושי, למה לא פנית לאף אחד, שכנים, ידידים, מישוהו שיעזור לך?

היום, המשכתי נחרצות, הילדים שלך כולם באים אלי הביתה לכל אחר הצהריים כולל ארוחת ערב. לאשתך מגיע אחה"צ אחד לנוח, הצהרת. הוא אפילו לא ניסה להתנגד, וכך לאחר שעדכנתי את רעייתי על הסיפור, הילדים שלו שהו אחר הצהריים מהנה בביתי והוא ואשתו היולדת הטרייה זכו למנוחה קלה.

עוד באותו היום לאחר שהתברר מפי הילדים כמשיחים לפי תומם על המצב בבית, עירבתי בעניין כמה ארגונים פעילים בשכונה, ותוך ימים ספורים השלווה חזרה לשרור בבית השכנים. תחת הבוקה והמבולקה שהיו שם בחודש האחרון כשהורים מתרוצצים ועסוקים עם הרך הנולד ובעייתו המטרידה ושאר הילדים מוזנחים, הוכנסו מתנדבות לעזרה בבית ולהכנת אוכל עד שהענינים יירגעו.

מטעם אחד העסקנים בשכונה קישרנו לסיפור את אחד מגדולי עסקני הרפואה שהאיץ את התהליך עם התינוק הקטן, ואכן, אחרי שלשה וחצי שבועות מאז אותה פגישה אקראית בחדר המדרגות התקיימה הברית המרגשת לשמחת כולם.

בשעת ערב מאוחרת הוא דפק על דלת ביתי. אין לי מילים להודות לך, אמר. הצלת, או יותר נכון הצלתם אותי. כל כך הרבה

מאת: הרב ישראל היימן

לפני כמה שנים פגשתי אותו לראשונה.

אברך צעיר, עתידו לפניו, שכן חדש שהגיע להתגורר בבנין שלי, קומה מתחת. שנה הוא היה גר בשכירות ליד הורי אשתו ואז קנה דירה ועבר לגור בשכונתי בשעה טובה ומוצלחת. הוא לא היה מרוצה.

הוא חלם לגור בשכונה בה גדל, באחת הערים המרכזיות והוותיקות, לא באיזו שכונה בעיר חרדית מתפתחת.

מהרגע הראשון הוא הסביר לי ולכל מי שהיה מוכן לשמוע, שבליט ברירה הוא מוותר על מה שהיה יכול להיות ובא לכאן רק כי אין לו ולהוריו אופציה אחרת. דירה בשכונת חלומותיו היא מעבר להשגה הכלכלית של המשפחות מהן הוא מגיע.

אתה מבין, הוא אמר לי באחת השיחות הראשונות שלנו, אבא שלי ואבא של אשתי לא שדדו מעולם שום בנק, הם גם לא עובדים בהייטק או משהו דומה, הם אברכים, מחזיקי משרות תורניות צנועות, אין להם אפשרות לשלם כל כך הרבה, אז אני גר כאן, סיכם בעגמומיות. זה מה יש...

אבל תכניות היו לו למכביר. יום אחד אני עוד אצליח למכור את הדירה הזו, להוסיף עוד כמה אלפי שקלים למשכנתא ולקנות דירה שם, בעיר ההיא, בשכונה המוכרת. אז הכל יהיה טוב.

אני חי כאן בדירת עראי, הוא היה בטוח, ברגע שאוכל אני אקנה דירה שם ויעבור.

הוא לא הסתדר כל כך בכולל טוב, הוא לא השקיע בזה כלום, כי הרי הוא עוד מעט עובר.

גם העבודה של אשתו לא הייתה מסודרת וקבועה, כי זה רק דירת עראי.

אפילו על חיידר לילד הבכור שלו הוא לא בירר במיוחד, הוא שלח אותו לחיידר הכי קרוב שיש כי זה נוח, וממילא הוא יעבור עוד מעט.

כמה שנים הוא חי כך, בניתוק, בלי להתחבר, עם חלומות על מה שהוא היה רגיל אליו כל השנים, עם תקווה לחזור לאזור הנוחות האהוב והמוכר.

יום אחד נודע לי שנולד להם בן. שמחה גדולה, הרבה מזל טוב, שלום זכר בליל שבת. אף אחד לא שם לב יותר מדי, ב"ה בבנין של צעירים כמו שלנו שמחה כזו אינה נדירה. אבל כשהברית התעכבה למעלה מחודש, פגשתי אותו יום אחד בחדר המדרגות

שמחתי בשבילי, שמחתי שהוא הבין לבד. אני לא יודע אם הוא יודע, אבל לך אני רוצה לגלות, שההבנה הזו, התחושה אליה השכן שלי הגיע אחרי שהוא עבר לא מעט בשביל להגיע לתובנה הזו, היא היא סוד ההצלחה בסערות החיים.

תקופות מתחלפות בחיינו תמיד, מהחידור עבור דרך ישיבה קטנה וגדולה, עד לבית האבות... החיים מלאים תקופות שונות שלפעמים רצות זו אחרי זו במהירות בלי לתת לנו אפשרות להכיל. והסוד של ההצלחה זה להבין להתנהל בכל תקופה ובכל מצב לפי התנאים הקיימים.

תקופות על תקופות, תמיד אפשר להתרכז במה שהיה קודם נוח נעים ורגיל וכמה לא נחמד עכשיו להתרגל מחדש, אבל אם תשכיל לגלות בכל מצב ובכל תקופה את מה שטוב בה, את מה שאפשר לנצל ממנה - תצליח.

קוראים לזה בשלוש מילים פשוטות: יציאה מאיזור הנוחות. כל מה שאנחנו מתרגלים אליו נהיה 'איזור נוחות' בשבילנו. הוא עוטר אותנו בטוב ובמוכר; והמציאות, מה לעשות, לא תמיד נשאת אותנו דבר. היא משתנה לפעמים. אם בראש שלך אתה לא תקוע תמיד בעבר אלא הולך עם ההווה והעתיד, אזי הסיכויים שלך להצליח בכל מה שתעשה גבוהים מאד.

אנשים שהשתתפו, כל כך הרבה חסד שסבב אותי בשבועות האלו, לא ידעתי, לא הכרתי, לא חשבתי כך על השכונה הזו אף פעם. קולו נקטע בהתרגשות והוא המשיך: האמת שאף פעם לא ידעתי כמה חסד יש כאן בשכונה. אני גר כאן כבר כמה שנים ולא חשבתי בכלל שכל כך טוב כאן.

לא עניתי לו, זה לא היה הזמן, אבל בהזדמנות אחרת שפגשתי אותו שאלתי אותו בהתעניינות: תגיד, אתה עדיין חושב לעבור? לקנות את דירת חלומותיך בשכונה בה גדלת בעיר הגדולה והוותיקה? האמת, הוא ענה, כבר לא כל כך. אני חושב היום קצת אחרת על כל העניין, זה כבר לא כמו שחשבתי. מאז הסיפור עם הבן שלי, שאגב, מתפתח ב"ה כמו שצריך והכל חלף עבר כלא היה, הבנתי משהו. הבנתי שפספסתי כמה שנים. הייתי תקוע בחלומות על מקום אחר, על אווירה שהייתי רגיל אליה, ולא שמתי לב למה שמתחולל סביבי. חלמתי על משהו ולא היה לי פנאי להתרכז במה שיש לי היום. עכשיו אני מנסה לתקן, להתחיל לחיות את ההווה. אני כאן וזה המצב, אני מנסה לפחות למצות את החלקים הטובים במה שיש כאן ועכשיו, למצוא כולל יותר טוב, עבודה קבועה לאשתי, מוסדות מתאימים לילדים, אני כבר חבר באופן קבוע בקהילה מסודרת, אני חי את ההווה.

הסיפור היומי

"צדיק! צדיק!" - רדף ר' אליהו אחרי האיש המזוקן, קיווה שיעצור לרגע ויקשיב לו. האיש הסב את ראשו: "לא קוראים לי 'צדיק', קוראים לי ג'ון"... ר' אליהו נבוך. היה זה גוי אמריקני קירח שמגדל את זקנו...

להתקשר למספר הנכון

נשמעה הודעה: "תקלה בחיגור נא לפנות לספק השירות". הוא ניסה בשנית ובשלישית, אך המענה הציני והמייאש חזר על עצמו. אליהו עשה 'חושבים', והבין כי הוא נמצא במבוי סתום. הוא נמצא בנכר ללא גואל. רעד וחלחלה אחזה בו, הרי קו הטלפון שבידו הוא ערוץ התקשורת היחיד שלו לעולם החיצון, בלעדיו אין לו שום אפשרות להתקדם הלאה. האם נגזר עליו לבלות את הלילה הזה בטרמינל הזר והמנוכר? ומה יהיה מחר?? הוא עומד אובד עצות מביט לכל עבר, אכן מוקף הוא בבני אנוש רבים, אך מי בכלל מבחין בייצור הזה שעומד בלב אולם ענק של שדה תעופה אי שם בקצה העולם וזקוק דחוף לעזרה מיידית? (וזה לאחר יום שלם של טיסה).

לפתע, מבין כל האנשים, הבחין בקצה האולם באדם מזוקן שממהר לדרכו. 'או', נצנצה בו התקווה, 'אולי הוא יוכל להקדיש לי כמה רגעים, ולעזור לי לצאת מה'בית כלא' בו אני נמצא... אליהו דלק אחרי אותו אדם ולא נתן לו לחמוק מעיניו. הוא התקרב אליו וקרא לו: "צדיק... צדיק..." קיווה שיעצור לרגע

זמן הטיסה מהארץ ללוס אנג'לס ארך כיום שלם. העסקן ר' אליהו היה עייף ומותש, הטיסה סחטה ממנו את כל האנרגיות שהיו בו, הוא ייחל לעצמו להגיע כמה שיותר מהר לדירה אותה שכר, ואשר תשמש אותו במשך השבוע הקרוב.

כעת המתין ליד השרוול שפלט את מזוודות הנוסעים, והנה בין בליל המזוודות הבחין בשלו. הוא שלף אותה, והחל לנוע לכיוון עמדת המכס. מסביבו אנשים רבים, פרצופים ובגדים שונים, חלק הולכים וחלק רצים, הוא אינו מכיר אף אחד. מעולם לא חש בודד יותר מאשר אז. הוא במרחק אלפי מילין מביתו החם, ומה עוד ששליטתו בשפה האנגלית היא מזערית.

הוא עבר את בדיקת המכס, ביקורת דרכונים, ומשם נכנס לאולם ענק, שם מחכים הקרובים שבאו לקבל את פני הבאים. אליהו נעמד באיזו פינה קצת שקטה, וכפי שסוכם עוד בארץ היה על איש קשר להתמתין לו. אליהו היה צריך למצוא אותו. הוא שלף מכיסו מכשיר סלולרי מיוחד אותו הביא מארץ ישראל. הוא הקיש את הספרות הנכונות, אך במקום לקבל מענה אנושי,

חמש עשרה דקות. הנוסעים מתבקשים להזדרז ולהגיע למטוס... ההודעה הקפיצה את הגוי, הוא התנצל, ניסה לעזור אך לא הצליח, הוא אץ לדרוכו. אך לפתע סובב את ראשו לאחור וקרא לאליהו: "אתה יהודי! יש לך אלוקים, תתפלל אליו הוא יעזור לך!"... באותו רגע חש אליהו כי הוא לא לבד. הגוי צדק. הוא ניגש ליד הקיר בפינה, התנתק מכל הסובב, ועם עיניים דומעות ועצומות קרא לבורא עולם מתוך עמקי ליבו: "אנא, עשה עימי חסד שאמצא את האדם הנכון..." הוא לא יסף לדבר, ונתן לדמעות לשטוף את מועקתו, את דאגתו ויגונו.

והנה, באופן מפתיע, מישהו התנגש בו מאחור, ובספונטניות אמר "סליחה" בשפה העברית. מה זה יכול להיות? אהה... היה זה איש הקשר האבוד אותו חיפש!

"מה קרה?" שאל האיש, "טעית במספר?"

"לא" השיב אליהו בחיור, "התקשרתי למספר הנכון ביותר"...

(גיליון 'כולנו יודעי שמך')

ויקשיב לו. פתאום הרגיש אותו אדם שמישהו קורא לו, הוא הסב את ראשו לאחור והמתין לאליהו שרץ בעקבותיו.

"לא קוראים לי צדיק, קוראים לי ג'ון", השיב לו האיש. עתה הבחין אליהו, כי האיש הוא גוי קירח שמגדל את זקנו... אבל בכל אופן החליט לנסות את מזלו. הוא הסביר לו על רגל אחת את צרתו, וביקש מכשיר סלולרי על מנת להתקשר לאיש הקשר כי בלעדיו הוא אבוד.

הגוי הקשיב לו, והושיט לו בחפץ לב את המכשיר. אך "אוי", הפתק שהכין מבעוד מועד ובו רשם את כל מספרי הטלפון החשובים: של איש הקשר, ועוד אנשים שאליהם הוא צריך להגיע - נעלם ואבד. עומדים יחדיו זה לצד זה בשדה תעופה הומה אדם, גוי קירח ויהודי מישראל אבוד ובודד, ומנסים לטכס עצה, מה עושים? זה ברור שבלי מספרי הטלפון אין אפשרות ליצור קשר עם אף אחד. גם לא עם אנשים מלוס אנג'לס...

והנה נשמעה במערכת הכריזה: "טיסה מספר... יוצאת בעוד

סגולות וישועות

ברית כרותה לפני הקב"ה שכל מי שמתבונן ואומר פרשת הקטורת ינצל מכל רע"

הגה"צ רבי יחזקאל בינג, ראש ישיבת המקובלים 'דברי שלום', בשיחה מיוחדת על גודל מעלת אמירת פרשת הקטורת

פרשת הקטורת מצילה מכל דבר רע, מבטלת מגיפות ומיתות. במקום שבו אומרים קטורת, כל הדברים הרעים מתבטלים. ובספר 'כסא מלך' ממפרשי הזוה"ק, מבאר את דברי הזוהר ואומר שאמירת הקטורת מתישה את כח הסטרא אחרא, ומסירה ממנו את כל חיותו, ואפילו מי שכבר נגזרה עליו גזירה שימות, בכוחה של אמירת הקטורת להצילו ממיתה לחיים.

רואים מכאן את חשיבותה העצומה של אמירת הקטורת, ולא זו בלבד, אלא את חשיבותה של כל מילה לפני הקב"ה. כל מילה שיהודי אומר יש לה כח והשפעה בעולמות העליונים ובעולם הזה בו אנו חיים. נמצאנו למדים עד כמה צריך להיזהר על הפה, ולהשתמש בו בצורה מושכלת בכל עת.

ועוד יש לדעת, שהזוהר הקדוש בכלל לא מדבר על אמירת קטורת מתוך קלף. עצם אמירת הקטורת, גם מתוך הסידור יש לה את כל המעלות האמורות, וכדאי מאוד לדקדק בה. אבל כשאומרים קטורת צריך לומר אותה מתחילתה ועד סופה, את הפסוקים ואת הברייתא שמפרטת את סממני הקטורת ואת הלכות הקטורת העיקריות. וצריך לומר הכל מילה במילה, עם התבוננות במילים שאומרים, כדי שיהיה אמירה עם כוונה ולא מצוות אנשים מלומדה. ובספר 'סדר היום' לרב משה בן מכיר, מוסיף שיש גם עניין גדול לומר את הקטורת מתוך קלף כשר. הוא כותב זאת כעצה

הזוהר הקדוש בפרשת 'ויקהל', מבאר את גודל מעלת אמירת הקטורת. דברי הזוהר נסובים על מה שכתוב בפרשתינו, שמשה רבינו אומר לאהרן הכהן, "קח את המחטה ותן עליה אש מעל המזבחה, ושים קטורת". התורה גם מסבירה לנו למה צריך קטורת: "כי יצא הקצף לפני ה', החל הנגף".

מבאר הזוהר הקדוש, שאם דבר ששובר את כל הטומאה והסטרא אחרא, כמו הקטורת, כי שום דבר אינו חביב לפני הקב"ה יותר מהקטורת. בכוח של הקטורת לבטל כל דבר רע, כשפים, מרעין בישין, דינים וכוחות הטומאה, הכל מתבטל לפני הקטורת. אומר הזוהר הקדוש בדף ר"ח, ברית כרותה לפני הקב"ה שכל מי שקורא ומתבונן במעשה הקטורת ינצל מכל דברים רעים שבעולם, והאדם הקורא את פרשת הקטורת לא יינזק כל היום, ואף אחד לא יוכל לשלוט עליו.

מוסיף הזוהר הקדוש שאם אנשים היו יודעים כמה פרשת הקטורת חשובה לפני ה', הם היו לוקחים כל מילה מפרשה זו ועושים ממנה עטרה לראשם כמו כתר של זהב.

אם אדם רואה שהדין רודף אחריו, ממשיך הזוהר הקדוש, יעשה תשובה ויאמר את פרשת הקטורת, ואמירה זו תעזור שיסתלקו ממנו כל הדינים. ואפילו כשאין בית המקדש קיים, ובעוונותינו הרבים אין לנו מזבח מקטר קטורת, עצם אמירת

שבת, בכוחה לשבור את כל הקליפות, וזאת גם סגולה להצליח בעסקים בכל ימי השבוע.

וכן בספר הקדוש 'נועם אלימלך', בפרשת כי תשא, כותב הרבי רבי אלימלך מליזענסק, שעל ידי הקטורת אמירת הקטורת אפשר לפעול ישועות ולזכות לבני חיי ומזוני.

טובה למי שחושש עליו ועל נפשו, ומוסיף שזה דבר גדול לבטל כל נגע וכל פגע, "ואני ערב בדבר" כלשון קודשו.

מובא גם בקיצור השל"ה, שטוב לומר את פרשת הקטורת במוצאי שבת אחרי הבדלה. ראיתי צדיקים שנוהגים כך, וזה מנהג חשוב מאוד. הקיצור השל"ה כותב שאמירת הקטורת במוצאי

השו"ת היומי

חתן שקיבל ש"ס מהמחותנים, ואח"כ זכה הש"ס בהגרלה שערכה החנות. למי שייכת הזכיה?

לשליח במנין או במשקל או במדה, כל שהוסיפו לו המוכרים הרי הוא של שניהם, וחולק התוספת השליח עם בעל המעות, ע"כ. והגאון רבי משה שאול קליין שליט"א אמר לי, דמדברי הסמ"ע סקי"ח מבואר, שאם החנות נותנת הוספה בגלל השליח בלבד, יחלקו השליח והמשלח. ואם ההוספה אינה בגלל השליח דוקא, אלא כל קונה היה מקבל את ההוספה, שייכת ההוספה למשלח בלבד. ולפי"ז בנידון דידן שייכת הזכיה בהגרלה לחותן ולא לחתן, שהרי אין המבצע וההגרלה מחמת השליח כלל. וכן הסכים הגאון רבי מנדל שפרן שליט"א.

והגאון רבי חיים אהרן מונדרר שליט"א מבית שמש אמר לי, שיש לחלק בדבר, דאם החותן לא הגביל את החתן לקנות מחנות זו דוקא, והחתן היה יכול לקנות בכל חנות שירצה, אז יש לומר דהחתן יש לו צד זכות במתנה זו, שהרי הוא סיבת הקניה שם דוקא, ולכן חולקים ביניהם במתנה שעלתה בגורל. אבל אם החותן התנה עמו שיקנה שם דוקא, בוודאי אין להחתן צד זכות במתנה והכל שייך לחותן.

(וישמע משה, קרח תשע"ח)

שאלה: מעשה בחתן שבעת האירוסין אמר לו חותנו שיקנה לעצמו ש"ס באחת מחנויות הספרים והוא ישלם בעבור הקניה. באותו הזמן עשו בחנות ספרי 'אור החיים' מבצע, שכל הקונה מעל מאה ש"ח נכנס להגרלה על מתנה מסויימת. החתן קנה את הש"ס בסניף שלהם בבית שמש ונכנס להגרלה וזכה בגורל. ונשאלה השאלה, האם הזכיה שייכת לחתן שקנה את הש"ס בפועל, או לחותן ששילם עבור קניית הש"ס.

תשובה: הסכימו הפוסקים שליט"א שהזכיה שייכת לחתן, שהוא בעל המתנה והוא גם הקונה בפועל. אמנם עדיין יש להסתפק במעשה דומה לזה, שאירע בחתן שאמר לו חותנו שיקנה מתנה נאה עבור הכלה לפי בחירתו, והחותן ישלם את דמי הקניה במקומו. וכך עשו, וזכה החתן בהגרלה. ובנידון זה החתן הינו שליח בעלמא של החותן, והספק הוא האם הזכיה שייכת לשליח או למשלח.

והשיב הגאון הגדול רבי חיים קניבסקי זצ"ל שיש לעשות פשרה ויחלקו ביניהם את הזכיה חלק כחלק. וכן הורה הגאון רבי יעקב מאיר שטרן שליט"א, ואמר דכן יש לנהוג בכל שליח, כמ"ש השו"ע חו"מ סימן קפג ס"ו: "היה השער קצוב וידוע, והוסיפו

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מה היו שלושת התירוצים של האמרי אמת על קרבנו של רבי ישמעאל בן אלישע?

יבמות דף קד

רבי ישמעאל בן אלישע

אטה. פעם אחת קרא ובקש להטות. אמר: כמה גדולים דברי חכמים, שהיו אומרים לא יקרא לאור הנר! רבי נתן אומר: קרא

הגמרא במסכת שבת (יב): אומרת לא יקרא לאור הנר שמא יטה. ומספרת, אמר רבי ישמעאל בן אלישע: אני אקרא ולא

א. כהן גדול המביא פר הבא על כל המצוות, ושפטור לגמרי בשגגת מעשה גרידא, אינו כי אם זה שנמשח בשמן המשחה, אבל רבי ישמעאל בן אלישע חי בבית שני, ואם כן היה מרובה בגדים בלבד, וקרבונו חטאת, ככל יחיד.

ב. משחרב בית המקדש והוצרך לרשום על פנקסו - לא היה יותר לרבי ישמעאל דין כהן גדול, ודומה מצבו לכהן גדול שעבר מחמת מום וכדומה, שלגביו מצונו בראשונים שדינו לגבי קרבנות הוא כדין כהן הדיוט.

ג. יש דעה בתוספות (יבמות קד. ד"ה אמר) שהיו שני ר' ישמעאל בן אלישע, ואם כן נוכל לומר שזה שכתב על פנקסו אינו זה המוזכר במסכת ברכות שהיה כהן גדול, ואם כן בטלה הקושיא מעיקרא.

(כמוצא שלל רב ויקרא עמ' עב - מפי האדמו"ר רבי יצחק וינברג שליט"א מטולנא - "ראש גולת אריאל"; עמוד שפה)

והטה וכתב על פנקסו: אני ישמעאל בן אלישע קריתי והטיתי נר בשבת, לכשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמנה.

בשנת תרפ"ו, כאשר שהה האדמו"ר בעל "אמרי אמת" מגור לצרכי בריאותו בעיר המרפא קרלסבאד, ניגש אליו באחד הימים יהודי למדן וביקש ממנו ביראת הכבוד להאיר את עיניו בקושיא שעלתה בראשו: מדוע כתב ר' ישמעאל בפנקסו שלכשיבנה בית המקדש יביא חטאת שמנה, והרי מן הגמרא (ברכות ז). עולה שרבי ישמעאל בן אלישע היה כהן גדול, שהדין הוא שאינו מביא חטאת בשגגת מעשה בלבד, ואפילו ואם שגג גם בהוראה - יש לו, לכהן גדול, להביא פר הבא על כל המצוות ולא כשבה או שעירה כשאר חטאות היחיד, ואם כן מדוע כתב "שמינה" בלשון נקבה?

השיבו האדמו"ר מגור על אתר שלושה תירוצים בזה אחר זה:

האזינו לתוכנית 'הפוח בל יום' בקו השיעורים של דרשו
כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס
077-2222-666 שלוחה 31

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

לשון הרע שכבר התפרסם בעיתון - האם מותר לספרו לאדם שעדיין לא שמע ממנו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

שמכשילו באיסור קבלת לשון הרע, וכן אסור להטעים את הדברים בפני השומע. נמצא אפוא, שגם דבר גנות שכבר התפרסם בעיתון, כמעט לא מצוי שיהיה מותר לספרו.

עוד הביאו בביאורים ומוספים שה'חפץ חיים' הורה למישהו ששאלו לגבי מקרה מסוים, שימנע מלשוחח על כך אפילו עם אדם שכבר יודע עליו. וכן כותב ה'חפץ חיים' לקמן, שאפילו כאשר מספר למישהו דבר שכבר שמע אותו מאחר, עובר על לשון הרע, כיון שהתורה אסרה את עצם סיפור הגנות, וגם גורם בסיפורו שהדברים יתקבלו יותר אצל השומע, לאחר שכבר שמע אותם משני אנשים. [ואף להרמב"ם שמתיר ב'אפי תלתא' - הרי כשכוונת המספר השני להחזיק את הגנות בפני השומע ולגנותו בזה יותר, אסור].

רגיל בפי העולם, שמותר לספר לשון הרע שכבר מפורסם לכל, וכגון שכבר נכתב בעיתון וכדומה. בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים', אנו רואים עד כמה הדברים אינם פשוטים, וכי כמעט לא מצוי שיצטרפו כל התנאים להתיר סיפור לשון הרע גם באופנים אלו.

בביאורים ומוספים דנים לגבי דבר שכבר התפרסם ונודע לכל, כגון שנכתב בעיתון - האם מותר לספרו לאדם שעדיין לא שמע מכך, ומביאים שיש שכתבו כי מדברי ה'חפץ חיים' בכמה מקומות מבואר שאין בזה איסור לשון הרע [ודעת הגר"נ קרליץ שכל זה הוא לדעת הרמב"ם המתיר לספר לשון הרע שסופר באפי תלתא, אך לדעות החולקות אסור גם בזה]. אלא שהיתר זה הוא רק אם מספר זאת באקראי, וכן אסור לספר זאת למי שיאמין לכך, משום

האם דין 'חק תוכות' נאמר גם על חלק מהאות או רק על השלמתה?

Nati Shohat/Flash90

של האות הוכשר באמצעות מחיקת הדיו, הרי זה חק תוכות, והאות פסולה.

אולם, לדעת השולחן ערוך והרמ"א, "הכל הולך אחר החיתום", ולא נאמר פסול חק תוכות אלא על השלמת האות; אבל אם האות הושלמה באמצעות כתיבה כדין, הריהי כשורה אף כשחלק ממנה הוכשר קודם לכן באמצעות מחיקה.

[משנ"ב לב, סז, וביה"ל ד"ה ונסתמה]

כפי שלמדנו, יצירת אותיות על ידי מחיקת דיו באופן שהכתב נעשה מאלי, מכונה 'חק תוכות'; וכתובה בצורה זו פסולה לספרי תורה, תפילין, ומזוזות.

ואם הסופר כתב חלק מהאות כראוי, ואז נטפה טיפת דיו על החלק הכתוב וטשטשה את צורתו, ומחק את הדיו המיותר, כך שאותו חלק שכבר נכתב, חזר לצורתו הרצויה, ולאחר מכן השלים הסופר את האות - יש אומרים, שמאחר והחלק הראשון

האם ניתן ליצור אות מטיפת דיו שנטפה על הקלף?

במעשה כתיבה רגיל.

וכתבו האחרונים, שבמקרה הזה, יש להחמיר כדעת הפוסלים, משום שהחלק הראשון של האות נוצר מאליו ממש, ללא מעשה ידי אדם. ומאידך, אם נטף דיו על הקלף, ובעודו לח הסיט אותו הסופר באמצעות הקולמוס לכאן ולכאן ויצר ממנו אות - הרי זה נחשב ככתיבה לכל דבר, והאות כשורה.

[משנ"ב לב, סז]

בדומה למחלוקת הנ"ל, נחלקו הפוסקים בנוגע למקרה שנטפה טיפת דיו על גבי הקלף, ונוצרה מאליה צורה של חלק מן האות, והסופר השלים את האות; וכגון שנפלה טיפת דיו קטנה ויצרה צורה המתאימה לשמש כ'גג' של האות ו', והסופר השלים את ה'רגל' של האות: יש אומרים, שמאחר וחלק מהאות נכתב שלא כדרך כתיבה, אלא בנטיפת דיו על הקלף, האות פסולה; ואילו לדעת השולחן ערוך והרמ"א, האות כשורה, כיון שהושלמה

אות שנפסלה בעת כתיבתה - איזה חלק צריך למחוק על מנת לשוב ולכתוב את האות כדין?

ואות כזו נכתבת בשתי משיכות קולמוס, דהיינו, גג האות נכתב במשיכת קולמוס אחת, והרגל נכתבת במשיכת קולמוס נוספת - אינו צריך למחוק אלא את הרגל, שהיא זו שנכתבה במשיכת

הקולמוס הפוסלת, ואינו צריך למחוק את גג האות.

ויש אומרים, שבכל מקרה די במחיקה המבטלת את צורת האות. ויש אומרים, שצריך למחוק את כל מה שנכתב לאחר היווצרות הפסול.

[שו"ע לב, יח, משנ"ב עה, וביה"ל ד"ה כל, ד"ה ור"ש, וד"ה יש; ביאורים ומוספים דרשו, 110]

אות שנפסלה בעת כתיבתה על ידי תוספת כתיבה מיותרת, לדעת השולחן ערוך - יש למחוק את כל הנכתב ב'משיכת הקולמוס' שבה נפסלה האות.

לדוגמה: רצה הסופר לכתוב את האות ו', והרחיב את 'גג' האות, עד שהיא נראית כאות ר' - מאחר ואות כזו נכתבת במשיכת קולמוס אחת, עליו למחוק את כל האות, ולכותבה מחדש.

אולם, אם רצה לכתוב את האות ד', והאריך את 'רגל' האות כלפי מטה, עד שהיא נראית כאות כ' ובכך פסל את האות - מאחר

* יצירת אותיות על ידי מחיקת דיו באופן שהכתב נעשה מאליו, מכונה 'חק תוכות'. וכתובה בצורה זו פסולה לספרי תורה, תפילין, ומזוזות, וכן למצוות נוספות הטעונות כתיבה.
* אות שנכתבה כהלכתה, ואחר כך נפלה טיפת דיו לתוכה, או בסמוך לה, וקלקלה את צורתה - למרות שכבר נכתבה כהלכתה, לא ניתן לתקנה על ידי מחיקת החלק המיותר, משום חק תוכות.
* כתב על גבי כתב, אינו נחשב לכתב לענין סת"ם, והכתב העליון 'בטל' לגבי הכתב התחתון, ולכן אינו נחשב כמכוסה בכתב העליון.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה פירוש המילים "ומפליא לעשות" שבסיום ברכת אשר יצר?

למרות שיש בו נקבים רבים, הרוח נשמרת בתוכו, והרי זה פלא.
2. הפלא הוא - האופן שבו מערכת העיכול מפרידה את חלקי המזון, 'שומרת' עבור הגוף את החלקים הנצרכים לו, ודוחה החוצה את הפסולת.
3. הפלא הוא - החיבור הקבוע בין הנשמה שהיא דבר רוחני ומופשט, לגוף, שהוא דבר גשמי ומוחשי.

[שו"ע ה, א]

ברכת 'אשר יצר', מתייחדת מכל הברכות בכך שהשולחן ערוך והרמ"א מפרשים אותה מתחילתה ועד סופה, באריכות שאינה מצויה בשולחן ערוך. וכך לדוגמה, על המילים "ומפליא לעשות" שבסיום הברכה, מביאים השולחן ערוך והרמ"א שלושה פירושים שונים:

1. כדור או בלון מנופח, כשמנקבים אותו אפילו בנקב זעיר, מיד יוצאת הרוח ממנו; ואילו גוף האדם, שגם הוא מלא ברוח,

מבצע ענק לתקופה מוגבלת
כרך א' משנ"ב מהדורת 'דרשו' עכשיו ב- 25 שקלים בלבד!
לרכישה 02-560-9000

הסוכריות שכל אחד מבקש...

החפץ חיים המשיל משל, אדם אמר לבעל חנות: "כשבני יעבור, תן לו כמה סוכריות ואני אשלם לך", אבל בעל החנות הלעיט את הילד בסוכריות רבות עד שנחלה, וכשביקש תשלום אמר לו האב: "טיפש, האכלת את בני עד שנחלה, ואני עוד אשלם לך?!". כך האדם חושב שאם ישיג דבר פלוני יהיה מאושר, אך אם ה' היה נותן לו, היה אומר להשי"ת בעולם האמת: מדוע נתת לי הרי ידעת שאין זה לטובתי?!

(שיחות הח"ח אות ס' עמ' קנב)

נשתדל שלא להצטער על דברים מסויימים שחסרים לנו, שהרי אם השי"ת לא נתן לנו אותם, ודאי שאינם לטובתנו

י"ז בסיון | רבי ישראל דן ב"ר שמואל אליהו טאוב זצ"ל, האדמו"ר ממודז'יץ, בעל נחלת דן, עלי דשא

ביום זה נהגו רבים לצום ולומר קינות וסליחות שנתקנו ליום זה (כמופיע במ"ב תקס"ו) בעקבות צרות רבות ופרעות שהחלו לבוא על עם ישראל ביום זה, החל מעלילת הדם בשנת תתקל"א בעיר בלואה שבצרפת, כאשר העלילו על הריגתו כביכול של ילד נוצרי שכלל לא נרצח, ושבנו נשרפו חיים עשרות יהודים, כפי שכותב ע"כ רבינו אפרים בן יעקב מבון בספרו 'ספר הזכירה': "קהילת בלואה, אנשים נשים וטף, עלתה על המוקד עם שירת עלינו לשבח בפיה" (וצום זה מיוחס לרבינו תם).

ובהמשך, בשנים ת"ח ות"ט, בפרעות שביצעו הקוזקים האוקראינים ביהודי פולין, ושהיו מהגדולות ביותר בתולדות ישראל, במהלכן נרצחו רבבות יהודים באכזריות רבה על קידוש ה' במיתות משונות קשות ונוראיות, קהילות שלמות חרבו ואלפים רבים נטשו את עריהם ונמלטו מאימת הפורעים. וע"כ קבעו הש"ך ליום צום ותיקן סליחות מיוחדות לכך, כמופיע בקונטרס "מגילת עיפה", וקבע תאריך זה דווקא, מאחר ויום זה לא נופל לעולם בשבת, והרב יום טוב ליפמן הלר (בעל התוס' יו"ט) כתב את הקינה "אלה אזכרה" בנוסח הקינות הנאמרות בתשעה באב על חורבן בית המקדש.

יום זה נקבע לצום גם לזכר שואת יהודי הונגריה בה נרצחו כ-564,500 יהודים. תאריך גירושם למחנות ההשמדה היה בין איר לתמוז תש"ד, ולכך קבעו לצרפו לצום כ' סיון.

יארצייט:

ת"ח: רבי יחיאל מיכל ב"ר אליעזר הי"ד, מנמירוב, בעל שברי לוחות.

תקס"א: רבי צבי הירש ב"ר שלום זעליג זצ"ל, המגיד מנדבורנא, בעל צמח ה' לצבי, שפתי קדושים, מילי דאבות ועוד.

תרכ"ט: רבי חיים מרדכי ב"ר חלפון לבטון זצ"ל, אב"ד ארם צובא (חאלב) ובעל נכח השולחן, בן יאיר.

תרצ"ז: רבי זאב וולף ב"ר יוחנן טברסקי זצ"ל, מרחמסטריווקא, אב"ד טולטשין, בעל זוהר אור בהיר.

תש"ד: רבי אליעזר ב"ר משה פיש הי"ד, האדמו"ר מביקסאד, ועימו נרצחו אשתו ובנו רבי חיים משה הי"ד. בעל שם אליעזר.

תשכ"ה: רבי יעקב יצחק ב"ר אליעזר פלנצגרבן זצ"ל, מח"ס בית יעקב ועולת שבת, ר"י רבינו שלמה קלוגר ורב קהילת שארית עדת ישראל נ"י.

תש"ס: רבי שרגא פייביש ב"ר דוד צבי שנעבלג זצ"ל, רב בלונדון ובעל שרגא המאיר.

תשס"א: רבי רפאל ב"ר דוד ביטון זצ"ל, אב"ד הוד השרון ור"מ ביש"י פורת יוסף, בעל אמרי איש, שמחה לאיש וחיי איש.

תשס"ו: רבי ישראל דן ב"ר שמואל אליהו טאוב זצ"ל, האדמו"ר ממודז'יץ, בעל נחלת דן, עלי דשא.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק

הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il